

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Õigusabi](#) > Luxembourg

Õigusabi

 Luksemburg

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Millised kulud on seotud kohtumenetlusega ja kes peab need tavaliselt kandma?

Tasuta õigusabist (*aide judiciaire*) saab katta järgmised kohtumenetluse kulud:

- tempel- ja registreerimismaks;
- kohtulõivud;
- kohtutäituri tasud ja kulud;
- eksperdikulud ja -tasud;
- tõlkijate ja tõlkide tasud;
- notarikulud ja -tasud;
- tunnistajatele makstavad hüvitised;
- sõidukulud;
- avaldamiskulud;
- advokaaditasud ja -kulud;
- registreerimise, hüpoteegi ja pandiga seotud lõivud ja tasud;
- välisriigis kehtiva õigusnormi kohta antud tõenditega (*certificats de coutume*) seotud tasud.

2 Mis täpselt on tasuta õigusabi?

Tasuta õigusabi võimaldab piisavate rahaliste vahenditeta füüsilisel isikul saada advokaadilt konkreetses asjas õigusabi või -nõu.

3 Millistel tingimustel tasuta õigusabi antakse?

Piisavate rahaliste vahenditeta isikul on õigus saada oma huvide kaitseks tasuta õigusabi, tingimusel et ta on:

- Luksemburgi kodanik või
- välisriigi kodanik, kellel on lubatud Luksemburgi elama asuda, või
- Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik või
- välisriigi kodanik, keda peetakse tasuta õigusabi andmisel rahvusvahelise lepingu alusel Luksemburgi kodanikega samaväärseks, või
- seadusliku aluseta riigis viibiv kolmanda riigi kodanik seoses maksmata jäänud töötasuga tööseadustiku (*Code du travail*) artikli 572-7 alusel.

Tasuta õigusabi võidakse anda ka muule piisavate rahaliste vahenditeta välisriigi kodanikule, kui menetlus on seotud tema varjupaigaõiguse, riigi territooriumile sisenemise, riigis viibimise, riigis elamise õiguse või välisriigi kodaniku väljasaatmisega.

Taotleja rahaliste vahendite ebapiisavust hinnatakse tema ja tema leibkonnaliikmete kogubrutotulu ja kapitali põhjal.

Tasuta õigusabi keeldutakse andmast isikutele, kelle hagi näib *a priori* põhjendamatu või tõenäoliselt tulemusetu või võimalike kuludega võrreldes ebaproportsionaalne.

4 Kas tasuta õigusabi antakse kõikide menetlusliikide korral?

Tasuta õigusabi võidakse anda hagejale või kostjale hagiga või hagita asjades, kohtu- või kohtuvälises menetluses. Seda võib taotleda üld- või halduskohtu menetluse jaoks.

Tasuta õigusabi võidakse anda ka ettevaatusabinõude ning kohtuotsuste või muude täitedokumentide täitmisele pööramise menetluste puhul.

Seda ei saa siiski anda mootorsõidukiomanikele selliste sõidukite kasutamisest tulenevate vaidluste jaoks. Seda ei saa anda ka kauplejatele, tootjatele, käsitöölisele või vabade elukutsete esindajatele seoses nende äri- või kutsetegevusega seotud vaidlustega, välja arvatud erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. Samuti ei saa seda üldjuhul anda tasuta õigusabi taotleja spekulatiivse tegevusega seotud vaidlusteks.

5 Kas eriolukordade jaoks on olemas erikord?

Eriolukorras võib pädeva advokatuuri esimees (*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*) lisaformaalsusteta anda ajutiselt tasuta õigusabi esimehe kindlaksmääratud toimingute jaoks.

6 Kust saada tasuta õigusabi taotluse vorm?

Luksemburgi riikliku tasuta õigusabi taotluse vormi on võimalik saada sotsiaalabi keskaltitusest (Service Central d'Assistance Sociale, tel 00 352 475821-1).

Selle saab alla laadida ka Luxembourggi advokatuuri veebisaidilt (<https://www.barreau.lu/>) või Diekirchi advokatuuri veebisaidilt (<https://avocats-diekirch.lu/fr/accueil>).

7 Millised dokumendid tuleb esitada koos tasuta õigusabi taotluse vormiga?

Tasuta õigusabi taotlusele tuleb lisada:

- taotleja isikutunnistuse koopia;
- taotleja ja iga tema leibkonnaliikme kohta [sotsiaalkindlustuse ühiskeskuses registreerimise tõend](#) (*certificat d'affiliation au Centre Commun de la Sécurité Sociale – CCSS*);
- taotleja ja iga tema leibkonnaliikme kohta: palgaleht (või CCSSi sissetulekutõend (*certificat de revenu*)), sotsiaalse kaasatuse sissetuleku (*revenu d'inclusion sociale – REVIS*), töötutoetuse või pensioni maksmise tõend või tõend muude viimase kolme kuu maksete kohta, millel on näidatud brutosummad (pangakontode väljavõtetest ei piisa);
- riikliku solidaarsusfondi (Fonds national de solidarité) nullsaldo tõend iga leibkonnaliikme kohta, kui leibkond ei saa fondist midagi;
- kui leibkond saab või tasub elatist, siis dokument, kus on näidatud makstud või saadud summa (nt viimase kolme kuu pangakonto väljavõte);
- Luksemburgi maksuhalduri (Administration des contributions directes) väljastatud tõend kinnisvara omamise või mitteomamise kohta iga leibkonnaliikme kohta;
- vajaduse korral välisriigis asuva kinnisvara omandiõigust tõendavad dokumendid;
- dokumentaalsed tõendid vallasvara (raha, hoiused, osakud, aktsiad jne) kohta;
- kui leibkond üürib oma elukohta, siis üürilepingu koopia ja viimase kolme kuu üürikviitungid;
- kui leibkond tasub hüpoteeklaenu, siis igakuise summa tasumise tõend;
- dokumentaalsed tõendid kinnis- ja vallasvaratulu kohta;
- asjaomase menetlusega seotud dokumendid.

8 Kuhu esitada tasuta õigusabi taotlus?

Tasuta õigusabi andmise üle otsustab taotleja elukohajärgse advokatuuri esimees või tema volitatud isik. Nende isikute puhul, kes ei ela Luksemburgis, teeb otsuse Luxembourgigi advokatuuri nõukogu esimees või tema volitatud isik.

9 Kuidas ma saan teada, kas mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Esimehe otsus saadetakse Teile posti teel.

10 Kuidas peaksin toimima, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Esimees märgib oma otsuses tasuta õigusabi andma määratud advokaadi nime ja palub Teil selle advokaadiga ühendust võtta.

11 Kes valib mulle advokaadi, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Esimees määrab esindama taotleja valitud advokaadi või kui taotleja ei ole advokaati valinud või esimees peab tema valikut ebasobivaks, siis tema enda valitud advokaadi. Advokaadid peavad nõustuma neile sel viisil antud kohustuste täitmisega, välja arvatud takistuste või huvide konflikti korral.

12 Kas tasuta õigusabi hõlmab kõiki menetluskulusid?

Tasuta õigusabi katab üldjuhul kõiki nende menetluste, toimingute või meetmetega seotud kulusid, milleks see anti (vt vastus 1. küsimusele).

Tasuta õigusabi ei kata siiski võitnud poole menetlushüvitist (*indemnités de procédure*) ega asjatult ja pahatahtlikult algatatud menetluse kulusid.

13 Kes kannab muud kulud, kui mul on õigus saada ainult piiratud õigusabi?

Kui tasuta õigusabi antakse ainult osaliselt, st 50% või 25%, peab kulud ja tasud, mida riik ei kata (st 50% või 75%), katma osalise tasuta õigusabi saaja. Tunnitasu see osa, mida riik ei kata, tuleb eelnevalt kindlaks määrata osalise tasuta õigusabi saaja ja õigusabi osutama määratud advokaadi vahelises tasukokkuleppes ning sellest tuleb teatada sellele advokatuurile, kelle tööpiirkonnas tasuta õigusabi saadakse.

14 Kas tasuta õigusabi hõlmab ka apellatsioonkaebusi?

Ei, selleks tuleb esitada uus tasuta õigusabi taotlus.

15 Kas tasuta õigusabi võidakse enne (või isegi tagasiulatuvalt pärast) menetluse lõppu tagasi võtta?

Advokatuuri esimees võib taotleja õiguse saada tasuta õigusabi tühistada isegi pärast menetlust või toiminguid, milleks see anti, kui tuvastatakse, et see õigus anti valeandmete või ebatäpsete dokumentide alusel. Õigus saada tasuta õigusabi võidakse tühistada ka juhul, kui abisaaja saab menetluse käigus või asjaomaste toimingute ajal või sellise menetluse või nende toimingute tulemusel rahalisi vahendeid, mis oleksid välistanud sellise õiguse andmise, kui need oleksid eksisteerinud tasuta õigusabi taotlemise päeval. Tasuta õigusabi saaja või määratud advokaat on kohustatud esimeest oma olukorra sellistest muutusest teavitama.

Esimehe otsusest tasuta õigusabi saamise õigus tühistada teatatakse viivitamata justiitsministrile (Ministère de la Justice). Tasuta õigusabina välja makstud summade tagasinõudmise eest vastutab varade registreerimise ja kaudsete maksude amet (Administration de l'Enregistrement et des Domaines).

16 Kas ma võin tasuta õigusabi andmisest keeldumise vaidlustada?

Tasuta õigusabi taotleja võib esitada kaebuse advokatuuri esimehe otsuse peale, millega keeldutakse tasuta õigusabi andmisest või tühistatakse tasuta õigusabi, territoriaalse pädevusega rahukohtunikule (*juge de paix*), kelle otsus on lõplik.

Taotleja võib esitada kirjaliku kaebuse oma elukohajärgsesse rahukohtuniku kantseleisse koos ühe koopiaga iga asjaomase isiku kohta. Kui taotleja elukoht või advokaadi kutsetegevuse koht ei ole Luksemburgi Suurhertsogiriigis, on territoriaalne pädevus Luksemburgi rahukohtunikul.

Kaebuses tuleb märkida iga asjaomase isiku perekonnanimi, eesnimi (eesnimed), elukutse ja elukoht. Samuti tuleb selles lühidalt kirjeldada kaebuse aluseks olevaid asjaolusid ja selle eesmärki.

Kohtusekretär saadab asjaomastele isikutele kohtukutse tähitud kirjaga koos kättesaamise kinnitusega. Sellele lisatakse kaebuse koopia iga kostja jaoks. Kirjas esitatakse kaebuse esitaja perekonnanimi, eesnimi (eesnimed), elukutse ja elukoht, kaebuse eesmärk ning rahukohtu istungi kuupäev ja kellaeg vähemalt kaheksa päeva ette.

17 Kas tasuta õigusabi taotlus peatab aegumistähtaja kulgemise?

Tasuta õigusabi taotluse esitamine aegumist ei peata.

Viimati uuendatud: 20/08/2025

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.